

Inspiratie en zingeving Culemborg

Programmaboekje najaar 2026

Protestantse Gemeente Culemborg

Gedeeltelijk in samenwerking met kerken in Culemborg en de regio

Welkom

Met plezier presenteren wij voor dit najaar het halfjaarlijkse programma Inspiratie en Zingeving van de Protestantse Gemeente in Culemborg. Opnieuw een gevarieerd aanbod.

Voor ons programma hebben we in de afgelopen drie jaar heel fijn gebruik gemaakt van de Open Hof. We gaan dit najaar naar de nieuwe ontmoetingszaal in de verbouwde Grote of Barbarakerk. Op 30 augustus neemt de Protestantse Gemeente afscheid van de Open Hof en zijn we voortaan met bijna al onze activiteiten te vinden in de Barbarkerk.

Onze eerste activiteit – de creatieve workshop - staat in het teken van deze verhuizing.

Er zijn drie sprekers. Willem Jan Otten, gelauwerd schrijver en dichter, komt vertellen over zijn eigenzinnige geloofsbeleving, ook is er bijzondere aandacht voor zijn gedichten. Inigo Bocken, gepromoveerd op Titus Brandsma, ziet mystiek als een belangrijk kompas in deze turbulente wereld. Stefan Paas, bekend van tv en 'De Ongelooflijke Podcast', gaat in op de betekenis van vrede. Voor deze 3 avonden werken wij samen met de Rooms-katholieke Geloofsgemeenschap St. Barbara Culemborg en ERVEN de Roos. Aan Stefan Paas werkt ook de Nederlands Gereformeerde kerk mee.

We hebben drie muzikale onderdelen. Ondersteund door de Barbara Cantorij is er een zondagmiddag met liederen van Sytze de Vries en gaan we met hem in gesprek over zijn uitgebreide oeuvre. We sluiten de middag af met een vesper. Samen met de Rooms-katholieke Geloofsgemeenschap St. Barbara organiseren we voor de vierde keer een avond met muziek op teksten van Huub Oosterhuis.

In december is er, net als vorig jaar, een gezellige kerstsamenzang met Christmas Carols onder leiding van Elske te Lindert.

Met Alke Liebich hebben we eind oktober een bezoek georganiseerd bij de Hernhutters in Zeist. Met Theo Brunsveld gaan we bijbels koken en er daarna van genieten.

Inmiddels een vast onderdeel is Zin in Film. Dit keer de film 'Die Welle', met de klemmende vraag hoever een dictatuur van ons afstaat.

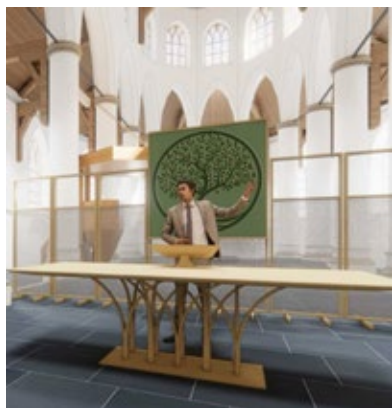
Ook bent u weer van harte welkom aan de Stamtafel op de eerste dinsdagochtend van de maand.

Wij wensen u veel plezier en inspiratie met ons najaarsprogramma en hopen u te verwelkomen op een of meerdere avonden, ochtenden of middagen. Of u nu lid bent van onze gemeente of niet, van harte welkom!

De werkgroep 'Inspiratie en Zingeving':

Mirjam Fontein, Hélène van Oorschot, Jan den Hertog, Rinie Altena en Jan Goed

Een mega viltworkshop voor bij het koffiedrinken.

Zondag 6 september is het startzondag.
Het is ook de eerste dag waarop we de verbouwde Barbarakerk weer in gebruik gaan nemen.
De zondag ervoor nemen we afscheid van de Open Hof.

Vanaf dat moment zijn we één-gemeente-onder-één-dak. Die gezamenlijkheid komt tot uitdrukking in de Levensboom waaraan al meer dan een jaar is gewerkt door een grote groep gemeenteleden.
De startzondag is in feite de start van een nieuw begin.

De Levensboom krijgt een centrale plek in het nieuwe liturgische centrum.

Als symbool van onze gemeente.

Met de wortels die ons voeden.

In de stam de Christus die ons allen verbindt.

Met de blaadjes als symbool van een veelkleurige gemeente.

Nu lijkt het ons heel mooi, als we op deze startzondag onszelf versieren met een opgespeld gevilt blaadje, zo'n zelfde als in de boom.

‘Die blaadjes gaan we voor die tijd maken op een aantal zondagen tijdens een viltworkshop-na-de-kerkdienst in augustus. Welke zondagen dat worden zullen we tegen die tijd laten weten in de Weekbrief.’

Het is niet moeilijk en erg leuk om te doen.

We vertellen precies hoe u het kunt doen

en we kunnen elkaar erbij helpen.

Iedereen op zijn eigen manier en toch één gemeente.

Willie Dekker

Mirjam Fonteijn

Viltworkshop(s): in augustus na de eredienst (bij de koffie) – voor data zie Weekbrieven

Opgeven niet nodig – doe vooral mee

Opspelden van de corsages bij iedereen op Startzondag (6 september) bij binnenkomst.

In gesprek met Willem Jan Otten – het interview

Op 29 september ontvangen wij – samen met de Rooms-katholieke Geloofsgemeenschap St. Barbara Culemborg en ERVEN de Roos - Willem Jan Otten in ons midden.

René van Loenen verkent in een interview met Willem Jan Otten zijn rijke poëtische oeuvre. Martin Walton gaat dan - na de pauze - in gesprek met Willem Jan Otten over zijn laatstverschenen boeken Zondagmorgen en Amen.

Willem Jan Otten groeide op in een gereformeerd milieu en bekeerde zich later tot het katholieke geloof. Zijn leven kenmerkt zich door een zoektocht naar geloof en spiritualiteit. In zijn werken stelt hij vragen rond het bestaan van God, de betekenis van lijden en de rol van de mens in de wereld. Vaak doordrongen van gevoel voor spiritualiteit, maar ook van twijfel en zelfreflectie.

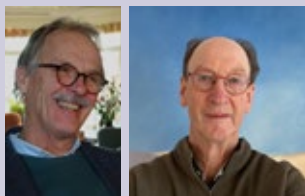
Zondagmorgen werd uitgeroepen tot het Beste Theologische Boek van 2022. Het is een verslag geworden van een persoonlijke, 'poëtische tocht naar binnen'. In Amen (2025) benadert Willem Jan Otten het gebed in zijn vele facetten – tastend, luisterend, schrijvend. Het boek is een zoektocht naar identiteit en zoals hij zelf zegt, 'biedt het tegenwicht aan het dwingende karakter van onze giftige succescultuur'.

Willem Jan Otten werd geboren op 4 oktober 1951 in Amsterdam als zoon van twee musici. Otten heeft een veelzijdig oeuvre opgebouwd: poëzie, romans, toneelstukken, essays, kritieken en beschouwingen. In 1973 debuteerde hij als dichter met de bundel Een zwaluw vol zaagsel. Zijn roman Specht en zoon kreeg veel lof en ontving de Libris Literatuurprijs.

Interviewers:

René van Loenen
Martin Walton

Tijdstip: dinsdagavond 29 september 20.00 uur.

Plaats: ontmoetingszaal Grote of Barbarakerk (Hoofdingang Grote Kerkstraat) Culemborg

Aanmelden niet nodig. Vrije gift

Bijbels koken

thema Oogst

Met 'OOGST' als thema gaan we onder leiding van Theo Brunsveld Bijbels Koken.

We bereiden een 5- gangen menu waarvan we daarna samen gaan genieten.

In deze tijd van het jaar is de oogst in onze Betuwe iets wat we kennen. Maar de oogst in bijbelse tijden heeft iets bijzonders.

Iedere gang die we bereiden heeft een bijbels thema.

Tijdens het eten diepen we dat thema verder uit.

De kookformule is in Nederland bekend geworden door dominee Han Wilmink uit het boek met recepten Bijbels Culinair.

Bij bijbels koken gaat het niet om het koken van bijbelse recepten uit die tijd; het meeste van wat er toen gegeten werd kunnen onze magen niet verwerken. Het gaat om samen koken en eten naar een verhaal, een feest, product of een persoon uit de Bijbel. Het dessert wordt Hooglied(erlijk).

Wanneer: vrijdagavond 2 oktober

Waar: Grote of Barbarakerk (in de nieuwe keuken) – ingang glazen zijdeur Grote Kerkstraat

Tijd: van 17.00 - max 22.30 uur, inclusief bereiden, eten en opruimen.

Eigen bijdrage: 12,50 euro per persoon. (Ligt het buiten je budget, laat dat dan even weten).

Maximum aantal deelnemers: 10 personen.

Vooraf aanmelden bij j.goeed@icloud.com

Inigo Bocken

Mystiek als kompas in een turbulente wereld

In een tijd van polarisatie, oorlog, klimaatcrisis, toenemende verdeeldheid en groeiende onzekerheid zoeken velen naar houvast. Kan de mystiek ons daarbij helpen? Of is mystiek vooral iets voor wie zich uit de wereld terugtrekt?

In deze lezing staat Titus Brandsma (1881–1942) centraal: Karmeliet, hoogleraar en journalist, die in de Tweede Wereldoorlog openlijk opkwam voor vrijheid van geweten en menselijke waardigheid. Hij betaalde daarvoor met zijn leven in het concentratiekamp Dachau. Voor Brandsma was mystiek geen afzondering van de wereld, maar een bron van innerlijke vrijheid, geen vlucht, maar een oefening in menselijkheid. Hoe blijf je innerlijk vrij wanneer systemen, ideologieën of angst de toon zetten?

Hierin klinkt ook de stem van de Franse denker Simone Weil (1909–1943) mee. Zij benadrukte dat werkelijke aandacht – voor de lijdende mens – de zuiverste vorm van spiritualiteit is.

Op deze avond onderzoeken we met Inigo Bocken hoe mystiek een kompas kan zijn in een turbulente wereld: geen pasklaar antwoord, maar als een innerlijke oriëntatie die ons helpt om volop mens te blijven in deze wereld.

Deze avond is georganiseerd in samenwerking met de Rooms-katholieke Geloofsgemeenschap St. Barbara Culemborg en ERVEN de Roos

Dinsdagavond 13 oktober 20.00 uur.
Plaats: ontmoetingszaal Grote of Barbarakerk
(Hoofdingang Grote Kerkstraat) Culemborg

Aanmelden niet nodig

Inigo Bocken is hoogleraar mystieke theologie KU Leuven, UHD-spiritualiteit aan de Radboud Universiteit en medewerker aan het Titus Brandsma Instituut Nijmegen. Inigo Bocken ontving in 2025 de eerste Simone Weil Award voor zijn intellectuele biografie over Titus Brandsma, *Denker voor Gods aangezicht*. Deze prijs wordt uitgereikt door de Stichting Thomas More voor werk dat wetenschap en samenleving verbindt. Bocken is als wetenschapper betrokken bij de podcastserie 'De stille blik', die mystiek als kompas ver kent.

Sytze de Vries

Taal die zingt

Een middag liederen zingen van Sytze de Vries, met toelichtend gesprek.

Met ondersteuning van de Barbara Cantorij onder leiding van Elske te Lindert en begeleid door Marijn Slappendel zingen we liederen op teksten van Sytze de Vries. Na elk lied gaat collega-dichter René van Loenen met Sytze in gesprek over verschillende aspecten van het kerklied, zoals de functie ervan in de liturgie, het taalgebruik, de relatie met de toonzetting, de rol van de emotie en het eventueel aansluiten op de actualiteit.

Aan het eind van de middag, klokslag 17:00, wordt de zangmiddag afgesloten met een vesper, waarin Sytze voorgaat en we opnieuw enkele van zijn liederen zullen zingen.

Sytze is theoloog, dichter en schrijver. Geboren in Leeuwarden, was hij na de studie in Groningen predikant in Peize (Dr.), Purmerend en Amsterdam. En enkele jaren werkzaam bij radio en TV (*IKON en NCRV). Ook was hij docent bij de leergang Theologische Vorming van Gemeentelieden. Hij publiceerde boeken op het terrein van het kerklied, Bijbelse theologie en liturgie.

René van Loenen

Elske te Lindert

Marijn Slappendel

Zondagmiddag 25 oktober 15.00 uur.

Plaats: Grote of Barbarakerk (Hoofdingang Grote Kerkstraat) Culemborg

Anmelden niet nodig

Vrije gift

Excursie

Verleden en heden van de Hernhutters in Zeist

We gaan op stap naar Zeist, voor een bezoek aan de Evangelische Broedergemeente aldaar.

Een andere naam is de Hernhutters.

Bekend is misschien de Hernhutter Adventsster.

Maar er is veel meer te zien, te vertellen en te ervaren. De Hernhutters zijn afkomstig uit het plaatsje Herrnhut in het zuidoosten van Duitsland. Onder meer door contacten met Nederlandse Doopsgezinden streken zij in de 18e eeuw in Zeist neer, om zendelingen op te leiden. Uiteindelijk heeft dit kerkgenootschap het gezicht van Zeist bepaald, maar ook dat van Suriname. In Zeist zijn de zendelingen opgeleid die onder meer in Suriname kerken en scholen hebben gesticht. Dat was uiteraard ook in de tijd van de slavernij.

De huidige Broedergemeenten in Nederland hebben van oudsher een behoorlijke Surinaamse invloed. De gids die ons zal rondleiden, kan hier meer over vertellen.

Wij worden rondgeleid in het museum en in ruimtes van de gemeente.

We horen over de geschiedenis van het grote complex op het Zuster-en Broederplein.

We maken ook om 19:00 de zaterdagse zangviering van de huidige gemeente mee.

Tussendoor is er gelegenheid voor een eenvoudige maaltijd.

Excursieleidster Alke Liebich

Waar: Zeist

Wanneer: Zaterdag 31 oktober van 15.00 – 20.00 uur

Programma: rondleiding 16.00 – 18.00 u, eenvoudige maaltijd (soep en brood) 17.30 – 18.30 u en bijwonen zangdienst van 19.00 – 20.00 uur

Vertrek: vanaf de parkeerplaats bij de voormalige synagoge 15.15 uur (Jodenkerkstraat Culemborg)

Kosten € 10,- p.p.

Autodelen: we willen er met eigen auto's naar toe.

Opgeven: voor 28 september bij Jan Goed, j.goeed@icloud.com

Ook graag vermelden wie met een eigen auto kan rijden

Stefan Paas

De weg van vrede

Waar draait het christelijk geloof om? Is er een verhaal dat alles bij elkaar houdt? In dat verhaal zijn er nogal wat veranderingen opgetreden binnen de reformatorische traditie. Stefan Paas heeft daar de laatste jaren intensief over geschreven. Er is volgens hem een nieuw verhaal nodig en dat heet 'vrede'. In deze lezing kijkt Stefan Paas naar wat vrede inhoudt, hoe het ons leven kan bezielen, en waarom dit ons leven zinvol maakt.

In zijn recente boek *Vrede op aarde* onderzoekt Paas hoe de christelijke boodschap van heil en redding voor de samenleving van nu relevant is. Hoe kan dit verhaal zo verteld worden in een postchristelijke samenleving dat het mensen raakt? Hoe kunnen christenen zelf weer enthousiast worden voor dit verhaal? In zijn laatste boek *De weg van vrede* heeft hij zijn ideeën daarover uitgewerkt.

Deze avond is georganiseerd in samenwerking
de Nederlands Gereformeerde kerk Culemborg,
Rooms-katholieke Geloofsgemeenschap
St. Barbara Culemborg en ERVEN de Roos.

Woensdag 11 november 20.00 uur.
Plaats: Grote of Barbarakerk
(Hoofdingang Grote Kerkstraat) Culemborg
Aanmelden niet nodig

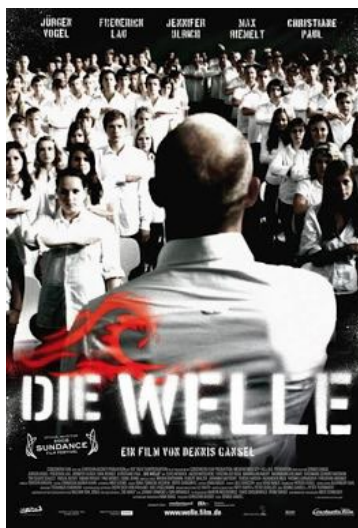
Vrije gift

Stefan Paas is theoloog en hoogleraar missiologie en publieke theologie, verbonden aan de Vrije Universiteit Amsterdam en de Theologische Universiteit Utrecht. Hij is ook vaste gast bij De ongelooflijke Podcast (NPO/EO).

In zijn werk richt hij zich op de betekenis van het christelijk geloof in een seculiere en postchristelijke samenleving. Hij publiceerde diverse invloedrijke boeken over kerk, missie en cultuur en is een veelgevraagd spreker in binnen- en buitenland.

Die Welle

De film *Die Welle*, uitgebracht in 2008, toont op indringende en soms heftige wijze het verloop van een gewaagd experiment tijdens een projectweek van een gymnasium. De leerlingen kregen de keuze tussen het project anarchie en het project autocratie.

De groep leerlingen die voor 'autocratie' kiest is voor het merendeel van mening dat een dictatuur weinig kans van slagen maakt. De docent Rainer Wenger maakt met deze groep leerlingen een inventarisatie van wat nodig is om tot een dictatuur te komen. De gekozen voorwaarden worden vrijwel direct in praktijk gebracht: een leider wordt benoemd (docent Wenger), gedragsafspraken gemaakt, een naam gekozen (De Golf), rituelen vastgesteld, etc..

Gaandeweg worden uiteenlopende motieven en achtergronden van de leerlingen om al dan niet mee te (blijven) doen helder. Wie zich verzet of niet meer mee wil doen, wordt geïsoleerd.

Het project ontspoorde; de activiteiten van De Golf breiden zich uit tot buiten de school. Enkele leerlingen voeren tegenacties uit. Ondanks waarschuwingen van mededocenten en leerlingen, besluit Wenger om het experiment niet af te breken.

Tijdens een dramatisch verlopen slotbijeenkomst maakt Wenger duidelijk, dat anders dan de leerlingen eerder dachten, een dictatuur wel degelijk kans van slagen heeft. De prijs daarvoor is hoog.

Jan den Hertog en Bettie ten Cate organiseren al jaren met grote deskundigheid en passie 'Zin in Film'

Datum: woensdagavond 25 november
Plaats: Ontmoetingszaal Grote of Barbarkerk
Tijd: 19.30u.

Oosterhuis inspireert

De avond met Marc van Dijk, de biograaf van Huub Oosterhuis, in het voorjaar 2025 in de Open Hof, heeft grote indruk gemaakt. Velen hebben gevraagd om door te gaan met het zingen van het rijke oeuvre dat op teksten van Oosterhuis is gecomponeerd.

De samenwerking tussen de Barbara Cantorij van de protestantse gemeente en de koren van de rooms-katholieke geloofsgemeenschap wordt voortgezet onder leiding van

Elske te Lindert, Marilou Krouwel en Anthony Zielhorst. Eén van de Culemborgse dichters wordt uitgenodigd om toelichting te geven op de teksten.

Iedereen die in het koor mee wil zingen, wordt uitgenodigd zich aan te melden. Ter voorbereiding van deze avond worden twee koorrepetities gepland.

Het is de bedoeling dat Oosterhuisavonden twee keer per jaar zullen worden gehouden.

Vrijdag 27 november 2026 in de RK Sint-Barbarakerk

De avond zelf begint om 20:30 uur, met een koorrepetitie vooraf.

19:00 uur - de zangeressen en zangers repeteren een uur met elkaar

20:30 uur - geïnteresseerden komen luisteren en meezingen.

21:30 uur - gezellig samenzijn met een glaasje.

Christmas Carols - kerstsamenzang

Onder leiding van Elske te Lindert, met medewerking van Marijn Slappendel en de Barbara Cantorij

In december hoor je overal kerstmuziek om je heen; veel koren geven een kerstconcert en zelfs in de supermarkt hoor je Christmas Carols. Maar dat haalt het natuurlijk niet bij het zelf zingen van die liederen.

Hoe kom je nu meer in de stemming voor Kerst dan met een avond samen Christmas Carols zingen in de eeuwenoude Grote of Barbarakerk bij kaarslicht, onder het genot van een beker chocolademelk?

Ben je een ervaren koorzanger of zing je alleen onder de douche, ben je wel of niet kerkelijk, kun je wel of geen muzieknoten lezen, iedereen kan zijn hart ophalen op 15 december. Onder leiding van Elske te Lindert gaan we heerlijk met z'n allen kerstliederen zingen.

Tijdstip: dinsdagavond 15 december, 20.00 – 22.00 uur

Waar: Grote of Barbarakerk, Grote Kerkstraat Culemborg

Aanmelden niet nodig

Vrije gift

De Stamtafel

Koffie, koek en thema in de Grote of Barbarakerk

Voor sommigen is het een vast gebruik; even koffiedrinken in de Barbarakerk na een bezoek aan de markt. We sluiten daarop aan met een bijzonder koffie-moment, 'De Stamtafel', met 'koffie, koek en thema'. In principe iedere eerste dinsdagmorgen van de maand nodigen we een gast uit; een gemeentelid met een bijzonder verhaal of een bijzonder thema.

In de praktijk blijkt het lastig om - na drie jaar - iedere maand een thema en spreker/spreekster te vinden. Als dat lukt melden we dat in de voorafgaande Weekbrief. Koffiedrinken kan op de dinsdagochtenden altijd.

Als het nog warm genoeg is zitten we in de koffiehoeck in de nieuwe ontmoetingsruimte (naast het orgel). Bij kou trekken we ons terug in de Librije (glazen deur). Wat de temperatuur ook is, u bent van harte welkom.

Iedere dinsdagmorgen koffiedrinken van 10.00 – 12.00 uur in Grote of Barbarakerk. En als het lukt 1 x per maand 'De Stamtafel', dus koffie-koek-thema met een gastspreker. De eerste bijeenkomst van de Stamtafel in het najaar is op dinsdag 6 oktober

Vrije inloop
Vrije gift

Gastvrouwen de Stamtafel
Nettie Boon en Gerda Goed

AANVULLEND

Rondje Zachtheid

In steeds meer dorpen en steden wordt op de laatste vrijdag van de maand het Rondje Zachtheid gelopen. In Culemborg doen we hieraan mee sinds april 2025.

Rondje Zachtheid is een activiteit voor mensen die de onprettige en ongewenste hardheid in de wereld aan de kaak willen stellen en meer zachtheid willen bevorderen.

Er wordt zo'n drie kwartier tot een uur gelopen, en er kunnen indien gewenst door eenieder gedichten of korte teksten voorgedragen worden die passen bij het thema zachtheid.

In Culemborg is het startpunt op de Markt, bij de trap van het Oude Stadhuis.

De aanvangstijd is in de regel 19:00 uur, in de donkere tijd van het jaar starten we om 16:00 uur.

Om zeker te weten of en hoe laat er in Culemborg gelopen wordt kan men de website raadplegen, waarop in een geactualiseerd overzicht staat waar en wanneer er bij de eerstvolgende laatste vrijdag van de maand gelopen wordt.

Zie voor meer informatie, ook over de achtergrond: www.rondjezachtheid.nl

Najaarsprogramma 2026

Augustus Zondag(en)p.m. ViltworkshopOpen HofTijdstippen zie Weekbrieven (aug)

29/9 dinsdagavond 20.00 - 22.00 Willem Jan Otten Grote of Barbarakerk

2/10 vrijdagavond 17.00 - 22.00 Bijbels koken Grote of Barbarakerk aanmelden

13/10 dinsdagavond 20.00 - 22.00 Inigo Bocken Grote of Barbarakerk

25/10 zondagmiddag 15.00 - 17.30 Taal die zingt, Sytze Vries Grote of Barbarakerk

31/10 Zaterdag 15.15-20.00 Excursie Hernhutters Zeist Vervoer naar Zeist aanmelden

11/11 woensdagavond 20.00 - 22.00 Stefan Paas Grote of Barbarakerk

25/11 woensdagavond 19.30 - 22.00 Zin in Film + nagesprek Grote of Barbarakerk

15/12 dinsdagavond 20.00 - 22.00 Christmas Carols Grote of Barbarakerk

27/11 vrijdagavond 20.30 - 22.00 Oosterhuis + nagesprek RK St. Barbarakerk Repetitie vooraf (voor ieder die wil)

Iedere 1e dinsdagochtend vd maand Stamtafel koffie-koek-thema Grote of Barbarakerk

Aanvullende informatie

**Iedere laatste 16.00 of 19.00 Rondje zachtheid Start voor het oude stadhuis Culemborg
vrijdag vd maand (wandeling met gedichten) zie: www.rondjezachtheid.nl**

Het najaarsprogramma is opgesteld door de werkgroep Inspiratie en Zingeving van de Protestantse Gemeente Culemborg. De avonden met Willem Jan Otten, Inigo Bocken en Stefan Paas, en ook de Oosterhuisavond zijn in samenwerking met de Rooms-katholieke Geloofsgemeenschap St. Barbara Culemborg en ERVEN de Roos. De Nederlands Gereformeerde kerk werkt mee aan de avond met Stefan Paas

Aan de bijeenkomsten zijn – tenzij anders vermeld – voor u geen kosten verbonden en iedereen is van harte welkom.

Uiteraard zijn we blij met iedere gift.

U kunt een bijdrage overmaken op NL 71 RABO 0312 5894 25 t.n.v. CvK Protestantse Gemeente Culemborg, onder vermelding 'Programma Inspiratie en Zingeving' of gebruik maken van de QR-code.

vormgeving Femke Petersen